

DE NIEUWE DYNAMIEK VAN WERK ORGANISEREN

LAGERHUISDEBAT 2014

‘We konden ervaren in welke mate de fysieke omgeving invloed uitoefent op de beleving en wijze van beeldvorming bij de discussies.’

INLEIDING

Het Lagerhuisdebat van Corenet Global Benelux is al enige jaren de prachtige afsluiting van het jaarprogramma voor de Corporate Real Estate Managers, haar adviseurs en service suppliers.

Sinds 2014 is YNNO één van de hoofdsponsors van Corenet Global Benelux en wordt het Lagerhuisdebat door hen georganiseerd en gehost.

In de inspirerende omgeving van Youmeet in Creative Valley in Utrecht werd onder regie van YNNO fel en betrokken gedebatteerd over het thema “De Nieuwe Dynamiek van Werk organiseren”. In een zeer goede sfeer passeerden diverse thema’s de revue die onder de deskundige aansturing van de debatleiders leidden tot een betrokken, geanimeerd en inspirerend debat. Een ieder werd uitgedaagd om met de beste debattechnieken de CRE-collega’s op basis van steekhoudende argumenten genuanceerd en ongenueanceerd over te halen hun mening aan te passen en van ‘kamp’ te wisselen. Interessant was dat we konden ervaren in welke mate de fysieke omgeving invloed uitoefent op de beleving en wijze van beeldvorming bij de discussies. Met een terugblik op een geweldig georganiseerde bijeenkomst vindt u in deze uitgave een representatie van de inhoud van de debatten.

Opnieuw is gebleken dat de combinatie van een actueel onderwerp, een inspirerende locatie en een betrokken organisator een uitstekend format is om de leden van Corenet Global Benelux in haar behoeften te voorzien.

Het bestuur van Corenet Global Benelux is trots dat YNNO niet alleen bereid is geweest hoofdsponsor te worden, maar ook in staat is gebleken een topic als het Lagerhuisdebat zowel inhoudelijk als facilitair uitstekend te organiseren!

We willen YNNO hier hartelijk voor bedanken en kijken nu al uit naar het volgende Lagerhuisdebat.

Pieter Foekens
Chair Corenet Global Chapter Benelux

‘Elkaar lekker ongenueanceerd prikkelen tot stellingname.’

TERUGBLIK VAN DE JURY

We hebben twee groepen debaters gezien die ieder twee stellingen hebben verdedigd, om vervolgens te trachten de stelling van de opponent onderuit te halen.

Door de opzet van twee verschillende soorten van debat-voeren, merkten wij een behoorlijk verschil in gedrevenheid. De tweede groep was veel meer gericht op het overtuigen van de jury dan het overtuigen van de collega-debaters aan de overzijde!

Zoals dat gebruikelijk is bij de CoreNet Lagerhuisdebatten, was de insteek ook dit jaar weer dat men niet al te serieus, maar vooral lekker ongenueanceerd elkaar mocht prikkelen tot stellingname. Het viel ons wederom op dat tijdens zo'n Lagerhuisdebat de mooiste quotes het beste blijven hangen. Gebruikers van flexibele kantoorconcepten werden al snel 'zwerfers' en toen bleek dat de grootste voorstanders van het openstellen van je kantoor zelf met geheimhouding te maken hadden en dus niet het hele gebouw beschikbaar konden stellen, verdween de geloofwaardigheid uiteraard direct.

Jan Kappers & Jos Teunissen
Board Corenet Global Chapter Benelux

STELLING 1

'Bring Your Own Working Environment moet de nieuwe norm worden.'

De term 'Bring your own Device' zal voor velen niet nieuw zijn. Dit principe gaat er vanuit dat medewerkers hun eigen IT-middelen meebrengen, of budget krijgen om hun eigen IT-middelen aan te schaffen. Voordeel is dat de werknemer precies die middelen kan kiezen waarmee hij/zij het beste werkt, om zo de productiviteit te vergroten.

Het lijkt een logische stap om dit verder uit te breiden naar de fysieke werkomgeving, met 'Bring Your Own Working Environment' (BYOWE) als gevolg. Iedereen kan met een door de organisatie toegewezen budget zijn eigen werkplek regelen. Dit kan een werkplek in het kantoor van de organisatie zijn, waarbij de werknemer zijn budget gebruikt om de ruimte als het ware te huren van zijn werkgever. Maar de werknemer kan er ook voor kiezen om thuis te werken of het budget te gebruiken om kantoorruimte in de buurt te huren. Wat zijn de voor- en nadelen van een dergelijk concept?

"Werkplek past niet in handtas"

BYOWE zorgt voor meer flexibiliteit en een efficiënter gebruik van de middelen. Veel medewerkers kunnen dankzij de huidige communicatiemiddelen hun werkzaamheden uitvoeren waar en wanneer ze maar willen. Met een eigen budget kunnen ze ervoor kiezen om eens op een andere plek te werken dan de gebruikelijke werkomgeving, om zo bijvoorbeeld nieuwe mensen te ontmoeten, inspiratie op te doen of reiskosten te besparen. De mogelijkheden hiervoor breiden zich snel uit; naast een thuiswerkplek of een werkplek bij de klant kunnen werknemers kiezen uit een steeds groter wordend aanbod van flexibele kantoorruimten verspreid over het hele land.

Denk bijvoorbeeld aan Bouncespace, Ovice, de Atoomclub, HNK en Spaces. Stuk voor stuk werkruimten die anders zijn dan de standaard kantoorruimte. Juist deze afwisseling kan werknemers inspireren, motiveren en nieuwe energie geven.

Naast het voordeel dat medewerkers juist die werkomgeving kunnen kiezen die het beste past bij de behoefte, zal het kostenbewustzijn stijgen wanneer mensen inzicht krijgen in hun eigen werkplekbudget. Medewerkers zien nu wat een werkplek kost, binnen de eigen kantooromgeving maar ook daarbuiten. Hier kan gebruik van worden gemaakt door bijvoorbeeld een piek- en daltarief in te voeren voor de werkplekken op het eigen kantoor, om de vierkante meters zo goed mogelijk te benutten.

"Je jaagt op deze manier je mensen het kantoor uit"

Tegenstanders van dit concept vragen zich af of mensen nog wel naar kantoor komen en wijzen op het gevaar dat een organisatie zijn identiteit verliest. Hoe voorkom je dat medewerkers zich verspreiden en het contact met de organisatie verliezen? Een terecht aandachtspunt waar de werkgever actief mee aan de slag zal moeten. Identiteit zal primair moeten komen vanuit gezamenlijke waarden binnen een organisatie, dezelfde doelen nastreven en elkaar hier in inspireren en ondersteunen. Het kantoor kan deze identiteit uitstralen en de medewerkers daarmee een gevoel geven van thuishomen. Het belangrijkste is echter om van het kantoor een plek te maken waar mensen graag willen zijn, ook als ze de keuze hebben om ergens anders te werken.

"Identiteit gaat aan gort"

Hoewel het concept veel voordelen kent voor mobiele werkers, zijn er medewerkers die hier minder profijt van hebben. Bij het invoeren van een dergelijk model is het van belang om goed te kijken naar de gevolgen en voor- en nadelen voor een individuele medewerker en het concept hier, indien nodig, op aan te passen.

Tijdens het Lagerhuisdebat bleek uit de levendige discussie dat dit concept zeker kans heeft, maar nog verder uitgewerkt moet worden. Wie start de pilot?

STELLING 2

'Werken doe je op kantoor.'

De discussie over de stelling 'Werken doe je op kantoor' blijkt met name een definitiekwestie te zijn. Wat is een kantoor? En wat is eigenlijk werk? Is een kantoor nog wel een gebouw met een voordeur en vier muren? Of is het kantoor simpelweg de plek waar jij op dat moment je werk doet?

Volgens interieurarchitect Niels Maier¹ verschuift de functie van een kantoor: van een werkplek waar we verplicht aanwezig moeten zijn, naar een plek waar we juist graag willen werken. Keuzevrijheid lijkt hierin het belangrijkste. Je wilt niet op kantoor werken omdat het moet. Daarentegen wil je ook niet verplicht thuiswerken, omdat er te weinig plek is op kantoor. Om nieuwe manieren van werken succesvol in te kunnen voeren moeten mensen de werkomgeving kunnen kiezen die het beste past bij hun werkzaamheden van dat moment.

"Een relatie onderhoud je niet alleen online"

Er zijn steeds meer middelen om overal te kunnen werken en communiceren. Werk is niet meer iets wat je op kantoor hoeft te doen, en door medewerkers vrij te laten in hun keuze voor de werkplek kunnen ze hun tijd efficiënter inzetten en CO₂ besparen. Voor veel mensen zal het kantoor daardoor steeds meer een plek worden om te ontmoeten en onderdeel worden van het sociale systeem. Dit stelt de werkgever voor de uitdaging om een werkomgeving te creëren waar mensen graag naartoe komen, om zo kennis over te dragen, samen te werken en de binding te houden met de organisatie. Om deze reden is gastvrijheid, hospitality, steeds belangrijker in de kantooromgeving. Zorgen dat een bezoek aan het kantoor een beleving is, zowel voor de medewerker als voor een bezoeker. Geen kille receptie, maar een gastdame die je het gevoel geeft welkom te zijn. Geen ongezellige kantine met kleffe broodjes en slechte koffie, maar een barista en lekker en vers eten in

een sfeervol restaurant. Een kantoor dat genoeg plek biedt voor de medewerkers en waar ook binnen het kantoor voldoende te kiezen valt. Door alles goed te organiseren kan een organisatie ervoor zorgen dat het bezoek aan het kantoor een positieve ervaring is. In dit kader kan nog veel geleerd worden van de restaurants en hotels.

Volgens het Sodexo 2014 Workplace trends report verwacht de medewerker van de toekomst steeds meer te kunnen genieten van diensten en services die een bedrijf aanbiedt, om zich zo persoonlijk aan de organisatie te kunnen binden.²

"Als ik op kantoor ben kom ik niet aan werken toe"

Kortom, door de huidige communicatiemiddelen kunnen veel, maar niet alle, medewerkers werken waar en wanneer ze maar willen. Het is de kunst om een werkomgeving te creëren waar mensen graag willen zijn, ook al hoeft het niet.

¹ Interview in KANTOOR, SKEPP design + build, 2015

² Sodexo, 2014 Workplace Trends Report, Innovations 2 solutions.

STELLING 3

‘De impact van de fysieke werkomgeving op de ‘war on talent’ wordt zwaar overschat.’

De werkomgeving wordt vaak gezien als het visitekaartje van een organisatie. Voor bezoekers en potentiële klanten, maar zeker ook voor de nieuwe werknemers. Op het lijstje van criteria waar een nieuwe werkgever aan moet voldoen, zal de fysieke werkomgeving echter niet snel op de eerste plek staan. Belangrijker zijn de inhoud van het werk en de ‘zachtere kanten’ van een organisatie. Spreekt het werk aan en is de beloning goed? Hoe is de sfeer, is er een klik met het bedrijf, is er ruimte voor zelfontplooiing?

Een goede werkomgeving zal dan wel niet snel de reden zijn om voor een organisatie te kiezen, het kan talent wél afschrikken. Als iemand gewend is om in een prettige, open werkomgeving te werken, bijvoorbeeld bij een eerdere werkgever of op de universiteit, zal hij er niet snel voor kiezen om terug te gaan naar een grijs cellenkantoor met dichte deuren.

“Werkplek doet er niet toe, het gaat om de mens”

“Gebouw heeft net zo'n grote invloed als keuze universiteit”

Werknemers raken in dat opzicht steeds meer ‘verwend’. Door krapte op de arbeidsmarkt zullen de eisen van potentieel nieuw talent wel steeds hoger worden. Mensen hebben iets te kiezen, en als bedrijven op andere aspecten gelijk scoren, kan de fysieke werkomgeving doorslaggevend zijn. Zoals tijdens het Lagerhuisdebat werd gesteld: ‘je kan de impact niet onderschatten, er is krapte op de arbeidsmarkt!’

STELLING 4

‘Organisaties moeten een deel van hun kantoor openstellen voor algemeen gebruik.’

Tijdens het debat bleek dat mensen het openstellen van het kantoor een mooie gedachte vinden. De volgende quote, door sommigen uitgeroepen tot quote van de dag, illustreert één van de voordelen: “Zou het niet mooi zijn als een medewerker van Philips bij zijn koffieautomaat een medewerker van Aviko treft, die daar even werkt omdat het toevallig even beter uitkomt, en dat zij samen ontdekken dat het mislukte scheerapparaat van Philips een ideaal middel is voor het schillen van aardappels voor Aviko”.

Naast het delen van kennis heeft het openstellen van een kantoor nog meer voordelen. Het is een mooi PR-instrument en vierkante meters kunnen verdeeld worden tussen organisaties (als ik gebruik mag maken van een aantal werkplekken in jouw kantoor in Amsterdam, mag jij dat in mijn kantoor in Utrecht).

“Wet van Snuf: wat je geeft krijg je terug”

Een kantoor kan in verschillende gradaties worden opengesteld. Door het openstellen van de espressobar of het restaurant op de begane grond, heb je een goed visitekaartje voor je bedrijf en kan je contact leggen met buurtbewoners, toevallige voorbijgangers, lokale ondernemers en potentiële klanten. Hoewel een individuele business case zal moeten uitwijzen of dit een goed idee is voor een organisatie (is dit de extra vierkante meters waard?), blijkt dit idee tijdens het Lagerhuisdebat weinig tegenstanders te hebben.

“Overheid is geen bedrijf”

Het openstellen van het gehele kantoor blijkt een lastiger verhaal. Potentiële klanten zijn nog wel welkom op de werkvloer, maar hoe zit dit met concurrenten? Zelfs de grootste voorstanders van het openstellen van het kantoor, bleken zo ver niet te gaan. Een kopje koffie op de begane grond, kom binnen! Gebruik maken van Wi-Fi en een bureau, OK dan. Maar rondlopen tussen alle werknemers en de (vertrouwelijke) informatie? Dat gaat nog een stapje te ver!

“Mislukt scheerapparaat gebruikt voor aardappels schillen”

Voorlopig lijkt dit uit te komen op een tussenweg. De beveiliging blijft een issue, maar de poortjes kunnen wel iets verder het gebouw in worden geplaatst om bezoekers verder binnen te laten. Hoe dan ook is het (deels) openstellen van een kantoor met de ontwikkeling van de deeleconomie en de toename van netwerkorganisaties een trend die we in de toekomst vaker verwachten te zien.

AFSLUITING

Het Lagerhuisdebat 2014 is mede door de debatleiders, debataanjagers en de actieve deelnemers heel succesvol geweest. Ook de prettige samenwerking met het bestuur van CoreNet Global Benelux Chapter en in het bijzonder Jos Teunissen heeft een zeer positieve invloed gehad op de voorbereidingen en de dag zelf. Allen veel dank voor jullie bijdrage.

Tot het Lagerhuisdebat 2015!

Pieter van der Laan en Evelien Plijter
YNNO, *het adviesbureau voor nieuwe manieren van werken.*

Bronnen:

KANTOOR, Skepp design + build, 2015.

Sodexo, 2014 Workplace Trends Report, Innovations 2 solutions.

Whitepaper geschreven en samengesteld door Evelien Plijter en Nanda Lamme. Vormgeving: 100 kilo Grafische Vormgeving.

Organisatie Lagerhuisdebat 2014: YNNO en CoreNet; Gastheer: Pieter van der Laan; Jury: Jos Teunissen en Jan Kappers; Debatleiders: Joep Stassen en Frederik van Steenberg; Debataanjagers: Henk Koster, Nick Lettink, Evelien Plijter, Sabrina Struthmann, Martine Verhoeven, Pieter-Bart Visscher, Lesther van Vliet en Janneke Zuidhof; Notulist: Jorrit Vulker; Locatie: Youmeet, Creative Valley Utrecht; Fotograaf: Abe van Ancum; Cartoonist: Jongens van de Tekening.